



JUSTITSMINISTERIET

Dato: 8. marts 2021  
Sagsnr.: 2021-0035-0204  
Dok.: 1837622

## UDKAST TIL TALE

### til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AA fra Folketingets Retsudvalg

#### **Samrådsspørgsmål AA:**

*Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil sikre, at alle landets grænseovergange er lukkede i den nuværende situation med en epidemi og fremover, herunder bedes ministeren redegøre for følgende:*

- Hvorfor alle grænseovergange til Danmark ikke har været totalt lukket under coronaepidemien?*
- Hvilken betydning de åbne grænseovergange har haft både for folkesundheden og for kriminaliteten i Danmark?*
- Hvordan de åbne grænseovergange stemmer overens sammen med regeringens gentagne udmeldinger om, at Danmark har lukket grænserne?*

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF)

**Svar:**

**[Indledning]**

Tak for ordet og for spørgsmålet.

Lad mig starte med at slå fast, at det hele vejen igennem coronapandemien har været væsentligt for regeringen at bruge indrejserestriktioner og grænsekontrol som et middel til at reducere antallet af nye smittekæder og virusmutationer i Danmark og dermed som et middel til at sikre epidemikontrol her i Danmark.

Derfor indførte regeringen i foråret 2020 en række smitteforebyggende tiltag for at imødegå pandemien. Ét af disse tiltag var indrejserestriktioner. Det er fortsat regeringens holdning, at indrejserestriktionerne udgør et vigtigt redskab i den samlede COVID-19-indsats for at holde smitten nede.

De indrejserestriktioner, vi har indført, medfører overordnet, at udlændinge, der ikke bor eller har opholdstilladelse i Danmark, skal have et anerkendelsesværdigt formål med at rejse ind i Danmark. Herudover skal de medbringe en negativ test, der er taget højst 24 timer før indrejsen.

## [COVID-19-indrejsekontrol]

Når vi har indført krav til indrejsende, skal det selvfølgelig også kontrolleres, at kravene overholdes. Derfor har politiet siden sidste forår kontrolleret indrejsende som led i indsatsen mod COVID-19. Hvis ikke man opfylder kravene for at rejse ind i Danmark, vil man som udgangspunkt blive afvist indrejse.

Selvom der foretages grænsekontrol, har vi ikke hermetisk lukket de danske grænser. Det har ikke været budskabet fra regeringens side, og det er heller ikke noget, vi ønsker fra regeringens side. Der er nemlig også andre hensyn, som vi er nødt til at tage i betragtning. Eksempelvis skal vi tage hensyn til dem, der bor i grænselandet, og som har indrettet deres liv på tværs af grænserne. Det er også vigtigt, at vi tager hensyn til forsyningssikkerheden og sikrer, at godstransporten ikke udsættes for unødige byrder, der kan have betydning for, om der er varer på hylderne i de danske supermarkeder. [Det tror jeg, at spørgeren er enig med mig i.]

Med den gældende model for grænsekontrol foretager politiet fuld indrejsekontrol i lufthavnene af alle rejsende, der kommer med fly fra udlandet. Indsatsen ved landegrænserne er tilrettelagt med stikprøvebaseret

grænsekontrol, medmindre forholdene konkret tilsiger andet.

Jeg mener, det er fornuftigt, at vi har en grænsekontrol, der kan justeres efter forholdene, så vi ikke har et højere kontroltryk, end hvad der er brug for i forhold til at bevare epidemikontrollen i Danmark.

Myndighederne følger derfor løbende situationen ved landegrænserne, så der hele tiden er mulighed for at re-vurdere og intensivere kontrollen – særligt hvis smitte-udviklingen i vores nabolande forværres.

Selve tilrettelæggelsen af den periodevise og stikprøve-baserede kontrol tilpasses løbende i antal, tidsmæssig placering og intensitet i forhold til, hvor mange indrej-sende, der er, det aktuelle efterretningsbillede samt de lo-kale forhold og trafikmønstre på de enkelte grænseover-gangsteder.

Selvom grænsekontrollen ved landegrænserne er stikprø-vebaseret, skal der ikke herske nogen tvivl om, at græn-sekontrollen under pandemien har medført et intensiveret kontroltryk i forhold til den midlertidige grænsekontrol, der var gældende, før COVID-19-restriktionerne. Derud-over har regeringen løbende skærpet grænsekontrollen,

når der har været anledning til det. Det gælder ikke mindst her i 2021, hvor vi har set en risiko for udbredelse af nye virusvarianter, som vi naturligvis ønsker at minimere.

Den 9. januar i år [2021] skærpede vi generelt de danske indrejserestriktioner, og i den forbindelse blev grænsekontrollen yderligere intensiveret.

Derudover instruerede jeg den 5. februar [2021] Rigspolitiet i at foretage fast stikprøvevis grænsekontrol døgnet rundt ved grænseovergangen i Padborg, ligesom det er tilfældet ved de andre store grænseovergange i Kruså og Frøslev. Jeg anmodede i den sammenhæng også Rigspolitiet om at skærpe opmærksomheden ved de resterende mindre grænseovergange mod Tyskland.

For nogle uger siden så vi en forværret smittesituation i Flensborg, som betød, at de lokale myndigheder indførte særligt skærpede restriktioner og indførte udgangsforbud. Det medførte, at vi med virkning fra den 20. februar [2021] igen skærpede COVID-19-indsatsen ved den dansk-tyske grænse. Konkret er de fleste af de mindre grænseovergange nu blevet lukket, og kontrollen er blevet væsentligt intensiveret ved de resterende grænseovergange.

Den sidstnævnte skærpelse på baggrund af smitteudbruddet i Flensborg, synes jeg, er et godt eksempel på, at vi har en god og fornuftig model for grænsekontrollen. Der er mulighed for at reagere, når situationen kræver det, mens vi ikke udfører en unødigt bebyrdende grænsekontrol. Det handler hele tiden om at finde den rigtige balance.

### **[Sundhedsmæssig betydning af stikprøvekontrol]**

Vi har siden pandemiens begyndelse kunnet se, at rejseaktivitet potentielt har betydning for smittespredningen i Danmark. Risikoen for, at indrejsende bringer smitte til Danmark, vil være afhængig af COVID-19-forekomsten i de lande, som personer kommer fra. Den vil også være afhængig af de krav, vi stiller til personer, som rejser ind i Danmark.

I den verden, vi lever i, er det ikke realistisk at forestille sig, at et virusudbrud som COVID-19 vil respektere landegrænser eller kan holdes helt ude af Danmark. Særligt i den nuværende situation, hvor vi ser nye virusvarianter rundt omkring i verden, er det bekymrende.

Vi har derfor fra regeringens side haft fokus på at begrænse smitten fra udlandet mest muligt med henblik på at have kontrol over epidemien i Danmark. På den baggrund har vi i 2021 skærpet indrejserestriktionerne og grænsekontrollen af flere omgange, ligesom vi har indført nye regler om, at man skal testes og gå i isolation, når man kommer til Danmark fra udlandet.

Der spørges til betydningen af, at grænserne ikke har været totalt lukkede. Det er svært at vurdere den smittebegrænsende effekt, der måtte være af totalt lukkede grænser i forhold til de nuværende indrejserestriktioner. Men hvis spørgeren ser for sig, at alle, der bevæger sig ind i landet, skal kontrolleres uden undtagelse, er de negative konsekvenser lette at se for sig. Kilometerlange køer, forsinkelser af og udfordringer for godstransporten og hindringer for livet i grænselandet. Det vil også betyde, at vi skulle anvende en masse politiresourcer, som så ikke ville kunne bruges til andre ting.

### **[Kriminalitetsmæssig betydning af stikprøvekontrol]**

Vi har set et fald i kriminalitetsbilledet på mange områder under corona. Det har der været mange grunde til.

Det er imidlertid ikke muligt at fastslå, hvilken betydning skærpede indrejserestriktioner har haft i den forbindelse.

Når det er sagt, så må der ikke herske tvivl om, at det – COVID-19 eller ej – er vigtigt for regeringen at holde personer, der kan have til hensigt at begå terror eller organiseret kriminalitet, ude af Danmark.

Danmarks sikkerhed er selvsagt allerhøjeste prioritet for regeringen. Det er også baggrunden for, at regeringen løbende har forlænget den midlertidige grænsekontrol.

### **[Afrunding]**

Vi har altså gennem COVID-19-pandemien haft fokus på at indføre tiltag, som begrænser smitten fra udlandet mest muligt, og har givet os muligheden for at bevare epidemikontrollen i Danmark. Det har vi bl.a. gjort ved at begrænse rejseaktiviteten ind og ud af landet gennem indrejserestriktioner og intensiveret grænsekontrol.

Lige nu er introduktion og spredning af nye virusvarianter en markant trussel for vores mulighed for at genåbne samfundet i det tempo, som vi gerne vil. Derfor har vi af flere omgange skærpet indrejserestriktionerne og grænsekontrollen siden årsskiftet, og regeringen er klar til at



opretholde grænsekontrollen, så længe der er smitte i udlandet, der risikerer at underminere vores egen indsats for at have epidemikontrol her i Danmark.

Til gengæld ønsker vi i regeringen ikke at opretholde den nuværende COVID-19-indsats ved grænserne i længere tid, end det er nødvendigt. Men med den risiko, som nye og bekymrende virusvarianter medfører, er vi dog nødt til at gå forsigtigt frem.

Tak for ordet.